

СИЛАБУС

**з дисципліни «Психологія та етика професійної діяльності»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»**

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекцій, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Смігурова Олена Вікторівна к.е.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/smigunova-olena-viktorivna>)

ОПИС КУРСУ

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «HR-менеджмент», «Риторика», «Управління конфліктами та комунікаціями», «Психологія управління», «Комунікації в бізнесі».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління провідними підприємствами. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій психології та етики професійної діяльності. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має набути знання щодо культури та етики сучасної професійної діяльності та закономірностей психологічних стосунків з партнерами при веденні справ, що дозволять їм здійснювати добір співробітників відповідно до їх психологічних особливостей, ефективно керувати підлеглим персоналом, сприяти створенню комфортного робочого середовища, приймати рішення у різних виробничих та невиробничих ситуаціях.

Психологія та етика професійної діяльності зорієнтована на формування етичних цінностей посадовців та організації в цілому та вирішення практичних та організаційних завдань управлінського процесу. Дисципліна ґрунтуються на теоретичних напрацюваннях, знання яких є передумовою адекватного використання системи соціально-психологічних методів управління та забезпечення соціальної адекватності управлінського процесу.

Тому вивчення теоретичних зasad дисципліни «Психологія та етика професійної діяльності» є важливим етапом формування та розширення комплексу професійно зорієнтованих знань.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- Теоретичні основи управлінських відносин, управлінської відповідальності, управлінського контролю, делегування повноважень, управлінського впливу, стилів керівництва тощо;
- особливості ділової етики, етикету
- сучасні підходи до управління організацією;
- сучасні теорії управління і управлінських культур, особистісні обмеження в управлінській діяльності;
- технології прийняття управлінських рішень тощо.

вміти:

- використовувати знання ділового етикету при застосуванні комунікаційних технологій в процесі управління;
- здійснювати ефективну комунікацію в процесі управління на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм;
- ініціювати, розробляти та впроваджувати інновації на різних рівнях управління організацією;
- представляти організації та презентувати для широкого загалу результати їх діяльності.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою є ознайомлення студентів із культурою, етикою та етикетом бізнесових структур, закономірностями психологічних стосунків в організації та з партнерами при веденні справ, а також формування у майбутніх магістрів сучасного системного мислення та комплексу вмінь у управлінській діяльності; створення умов для засвоєння студентами знань соціально-психологічних закономірностей та етики управлінської діяльності, впливу керівників на персонал організацій та установ і взаємодії з ним; вироблення у студентів умінь аналізувати соціально-психологічні та культурні процеси і явища в організаціях та установах, застосовуючи на практиці отримані знання.

Предметом вивчення «Психології та етики професійної діяльності» є основні психологічні положення, механізми, форми процесу спілкування та індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються у професійному спілкуванні.

Основні завдання дисципліни:

- застосування теоретичних аспектів психології управління в практичній діяльності;
- орієнтування в теоретичних основах психології управління, оволодіння знаннями закономірностей управлінського впливу на персонал організації, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів.

- формування психологічної готовності надавати консультативну допомогу керівникам в особистісному вдосконалюванні й у вирішенні управлінських задач.

- розглянути етичні питання, що виникають при складних ділових зв'язках бізнесу;
- показати етичні проблеми, що вирішуються керівниками та службовцями;
- показати роль держави у вирішенні етичних проблем, що виникають;
- сформувати етичний погляд на економічні взаємовідносини.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентностей щодо здійснення діяльності у сфері психології та етики професійної діяльності, а також формування здатностей:

- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;
- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку;
- здатність до раціональної критики та самокритики, конструктивної реакції на зауваження.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді; приймати ефективні рішення за невизначені умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень; обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики; оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Культура спілкування та службовий етикет»

Лекції:

Тема 1. Проблеми управління та підприємництва в історії розвитку суспільства

Тема 2. Психологічна природа спілкування.

Тема 3. Моральна культура спілкування та службовий етикет

Семінарські заняття.

Тема 1. Етика та етикет у діловому спілкуванні з іноземцями

Тема 2. Дослідження етики й культури спілкування на сучасному етапі та напрямки їх вивчення в Україні

Тема 3. Норми поведінки службовців, керівника. Етика та етикет у взаємовідносинах з клієнтами.

Практичні заняття:

Тема 1. Ситуаційне завдання «Привила поведінки керівника-менеджера з колегами по роботі».

Ситуаційне завдання «Привила поведінки керівника-менеджера з підлеглими»

Змістовий модуль 2. «Психологія професійної діяльності»

Лекції:

Тема 4. Психологічні складові особистості керівника

Тема 5. Психологія управлінських впливів та методи психологічного впливу в системах колективної взаємодії.

Тема 6. Психологія професійної діяльності керівника-менеджера в екстремальних ситуаціях

Тема 7. Соціально-психологічна служба в системах колективної взаємодії: завдання, функції і структура. Подолання психологічних бар'єрів у ході впровадження інновацій.

Семінарські заняття.

Тема 4. Моральний обов'язок, права і справедливість.

Тема 5. Моральні проблеми в бізнесі.

Тема 6. Особливості поведінки в різних країнах.

Практичні заняття:

Тема 6. Ситуаційне завдання «Відбір претендентів на заміщення керівної посади методом психогеометрії». Ситуаційне завдання «Відбір претендента на заміщення керівної посади методом соціометрії»

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 50 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 50 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>